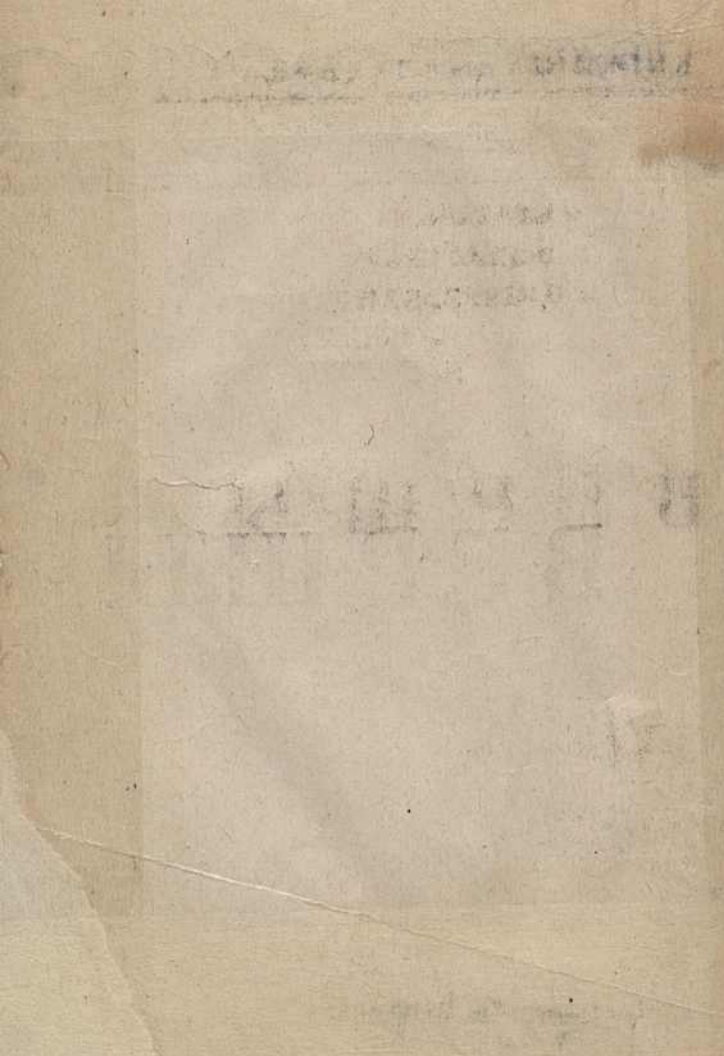

Ба 60504

КНІЖНІЦА „МАЛАДНЯКА“

Б2 60504

З. БАНДАРЫНА
Н. ВІШНЕЎСКАЯ
Я. ПФЛЯУМБАУМ

В Е Р Ш Ы

VII

20067

ББ-23

ВЫДАЊНЕ ЦБ МАЛАДНЯКА
М Е Н С К — 1926

762199 D 60504

Бел. с.д.д.к.к.
1994 г. д. д.

1-я Дзяржаўная друкарня

Заказ № 1.009

У ліку 2.000

Галоўлітбел № 13.748

ОДЕССКАЯ ГОРОДСКАЯ

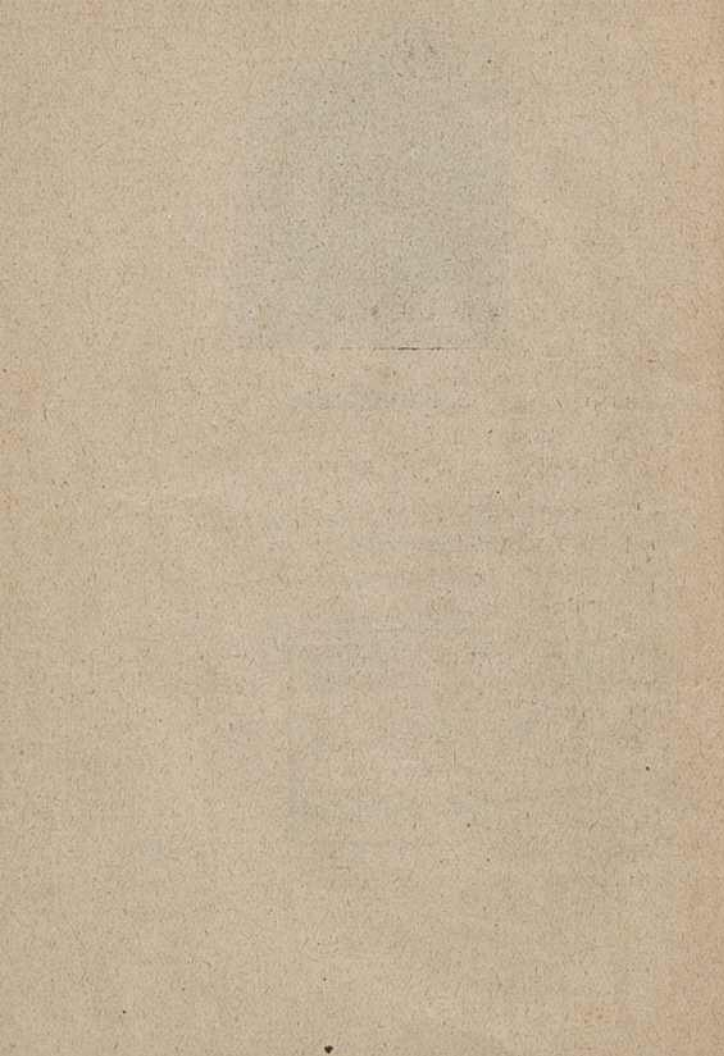
29. ЮН. 1926

ПУБЛИЧНАЯ БИБЛИОТЕКА

25. п. к. 7009

З. БАНДАРЫНА

ШЭПТАМ ДЗІЎНЫМ...

Шэптам дзіўным прасторы спавіты,
Завілося калосьсе ў вянок.
І хвалюецца ў постаці жыта...
Шэры змрок загінуў даўно.

Заістужана чырванью неба,
Чырвань хмар палягла на ваду...
Празьвінела ды водгульле сьледам,—
Гэта жнейкі на працу ідуць.

Сонца паліць, пячэ, не шкадуе,
Песьня ймкнецца: „зажалі—дажнём“.
Грамаду прывітай маладую,
Што ваюе на полі з сярпом.

Прытаміліся ногі і рукі,
Ды затое снапы, снапы...
Павязуць іх пад гоман і грукат
На гумно, дзе сумуюць цапы.

Хоць і цяжка бывае часінай,
Я люблю і прастор, і палі.
Змрок кудлаты ў амшарах загінуў,
Плыве шум каласістых далін.

Люба подых агністага лета
Ды з сярпом на плячы спатыкаць
І на постаці сьпелага жыта
Ад расы да расы працаваць.

* * *

Слаўны дзянёк...

Міліёнам праменьняў
чырваньню сонца гуляе ў гадох.
Глянула...

Ўспомніла...

Моцнымі зьвеньнямі,
Моцная сіла ў нашых радах.

* * *

Раньня марознага енкі чутны...
Чую дасюль яшчэ стогн пад навалаю
Панскай збуцьвелей рукі.
Доўга, ці доўга чакаць нам чаканага?—
Молатам моцным... б'юць кайданы.
Гусьміхнулася сонца жаданае.
Глянула—Воля ідзе паплавом.
Воля магутная, Воля чаканая
Моцнаю пльыньню імкне к братом.
Хай-жа нацешыцца паншчына дзікая:
Не сустрымае крыжацкі залом.
Воля магутная, шчасьце вялікае
чырваньню-пльыньню ліецца к братом.

8 САКАВІКА

Цешыцца сэрца дзявочае сёння,
Радасьць, бы зорка, ў вачох іскрыцца.
Сонечным шчасьцем песні зазвоняць—
— Сьвята, сусьветнае сьвята, сястрыца!..

Кліч наш на Захад—няхай імкнецца!
Вольнасьць здабудзем!
Пакута загіне!
Зьнішчым паноў мы! Прыходзе канец ім!
Няволі ня будзе
Ў мяцежнай краіне!..

Цешыцца сэрца дзявочае сёння,
Радасьць, бы зорка, ў вачох іскрыцца.
Сонечным шчасьцем песні зазвоняць—
— Сьвята, сусьветнае сьвята, сястрыца!..

ЗАВІХУРЫЛА СЬПЕВАМ МАШЫНА

Завіхурыла сьпевам машына,
Расквітае зарою усход.
Гэта—ў хвалях вясёлых чырвань
Плытагоніць жыцьця веснаход.

Прамень сонца, спавіты ласкай,
Яе з новым днём прывітаў.
А ў душы—дух юнацкі-бунтарскі,
Дух паўстаньня ў душы расквітаў.

Вольнасьць сьцягі свае хвалявала,
Да змаганьня звала народ...
Беларусь! сёньня ты сустрэла
Плёмкам радасьці сёмы свой год.

Сярод радасьці ўсплёскаў іскрыстых
Песень тых, што бадзёраць шаг,
Поўна думак бунтарскіх агністых
Маладой Беларусі душа.

І ТОЛЬКІ ТЫ...

Чаму мне хочацца сьмяяцца-весеяліцца,
Чаму плюскоча радасьці задор,
Калі бліскучая зарніца
Гудком шугае у прастор?
Эх, кліч заводу,
Грохат вуліц,
Гарадэкога шуму перазвон;

Моладзь творыць жыцьцё ў разгульлі
На агні мінулых дзён.

А ты, прадоньне беднаты —
Вёска! вёска,—балаты,
Шумліва-цёмныя бары...
Вёска, толькі ты бязьмежнай пlynьню,
І толькі ты паркальнай сінню
Схавала чырвані-дары,
Згінаючы мазольнай сілай
Старыя—горкія гады.
Дні прышлі... Мінулае застыла.
Куём жыцьцё працоўнай грамады,
Куём жыцьцё мазольнай сілай,—
Гінуць распачы гады.

ГАЛЯ

1

Дзе ветрык ад зораў да зораў буяніў,
Дзе слаўся бязьмежны, як неба, прастор,
Пад рокат раскацістых Нёмнавых хваляў,
Пад гучныя сьпевы сумежных лясоў—
Там на шаснаццатым годзе Галя
Першае гора сваё спаткала:
Маці памерла—сірочая доля..
Плакала з Галяй жытнёвае поле.

Чырвонай зарніцай заняўся усход...
Абураны помстай падняўся народ.
Злосна, ой, злосна спаткаў кулямёт...
Галі прышоў семнаццаты год.
Семнаццаты... Бура... Кастрычнік.
У буйных хвалях нясецца чаўнок.
А навокала чырвань іскрыцца,
Разганяючы паншчыны змок.

Гул фабрычны сьпяваў прывітаньне,
Блукаў чырвані подых ў палёх.
А назаўтра ў туманнае раньне
Кліч паўстанца над краем лёг.
Галю горад, няволяй спавіты,
Няпрыхільна, са злосьцю спаткаў.
Скроні сьціснулі камяніцы,
Смутац па бруку праскакаў.
Усёй душою ў змаганьне за волю...
Не палюхаюць кулі яе.
Галя думак натхнёным званам
Людзям лепшую долю куче.
Дзень за днём ішлі бязупынна,
Дзень за дзень—хаваўся, зьнікаў.
Людзі кажуць—у сэрцы дзяўчыны
Закрынічыла сіль васілька.

Толькі раз цёмнавіраю ноччу
Стрэльбу моцна трымае ў руцэ...
А навокал калосьсе шапача
І чаруе, чаруе яе.
Неба, цёмнае неба сышлося,
Да грудзей прыхіліла цень.
А навокал шапача калосьсе —
І рвешся да іх паляцець.
Прабеглі ружовыя мары,
Сінявокі у полі змрок.
І бязьмежнасьць балотаў, імшараў...
Але што гэта?.. хруснуў сучок?
Вораг!—думка бліснула маланкай,
Зьледзянелае сэрца—маўчы.
Ні была-бы яна партызанка
Сьмела — раз... пацягнула курок...
Пакрышыла прастор сугалосьсе...
Нехта падаў, запеніўшы змрок.

Толькі днём заістужыла неба,
Чуць прагнуўся зялёны ўсход,—
Прыхіліўшыся к дубу, пачула—
Стогн ледзь чутны пракраўся з кустоў,
Стогн прынудны паўзе аднекуль
І шавеліць палёсткі цішы.
Ня стрымацца душы чалавека,
Ня стрымацца жаночай душы.
Нахілілася—голос знаёмы.
Глянуць—кроў увесь твар заліла.
Але што гэта? Не... няма веры...
Гэта толькі мана.
Хіба гэткага я кахала?!
Ня дрыжы, ня пужайся Галя.
Толькі стрэльбы з пляча ня зьнімай...
—Ты мне вораг! ты вольнаму люду
Няволю, кайданы каваў.
Дык канай-жа, канай, рада буду,—
Толькі стане мацнейшай рука.

Ледзь пахіла сыходзіла сонца,
Ажывалі кудлатыя шаты,
У небе хмуры валаконцы,
І ветрык пасьвістваў заўзята.
Толькі явару сёньня ня весела,
Толькі явар панура стаяў.
Але што-ж, калі ён так шчыра
Сінявокую Галю кахаў...

162130

НЕ КАЖЫ...

Не кажы, што адну ты кахаеш.
Не кажы, што я любя твая.
Зорнай ночкай з табою другая,
Я-ж сумую адна...
Адна...

Чула песні, сьпявае што вецер,
Пра цябе там таксама была;
Лепш-бы ветру мне не паверыць.
Годзе сэрцу палаць...
Палаць...

Дый навошта тугою ўспамінаў,
Як пярсьцёнкам душу спавіваць.
Дый навошта, навошта дзяўчыне
Так балюча кахаць...
Кахаць...

Беларускія н'вы, азёры
Не на зьдзек гадавалі мяне.
Эх, разьбіць-бы каханьня-ўзоры...
Не падамся нудзе...
Нудзе...

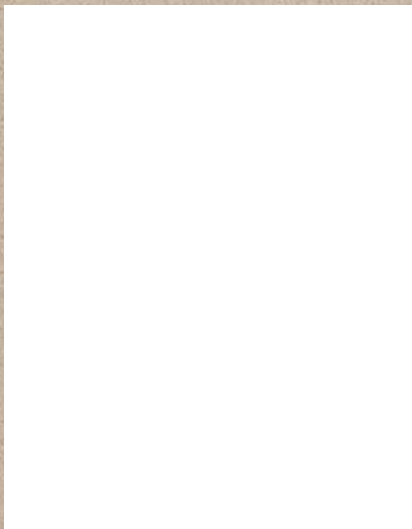
Вольнай птушкай пад хмары ў палесьсе,—
За змаганьне жыцьця—на зямлю.
Смутак сэрца майго не завесіць—
Сьвет шырокі люблю..
Люблю..

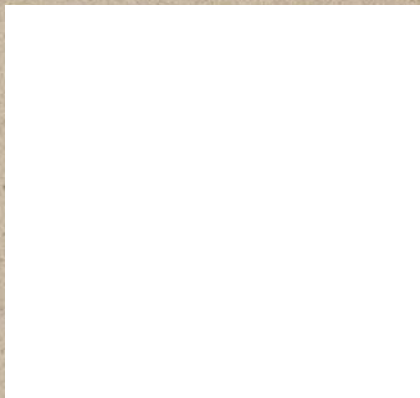

Н. ВІШНЕЎСКАЯ

D 60504

ЗАВІХРЫЛІ...

ДА ДНЯ ЖАНЧЫНЫ

Сакавік 1925 г.

НОЧ

БЕЛАРУСЬ

Ліпень 1925 г.

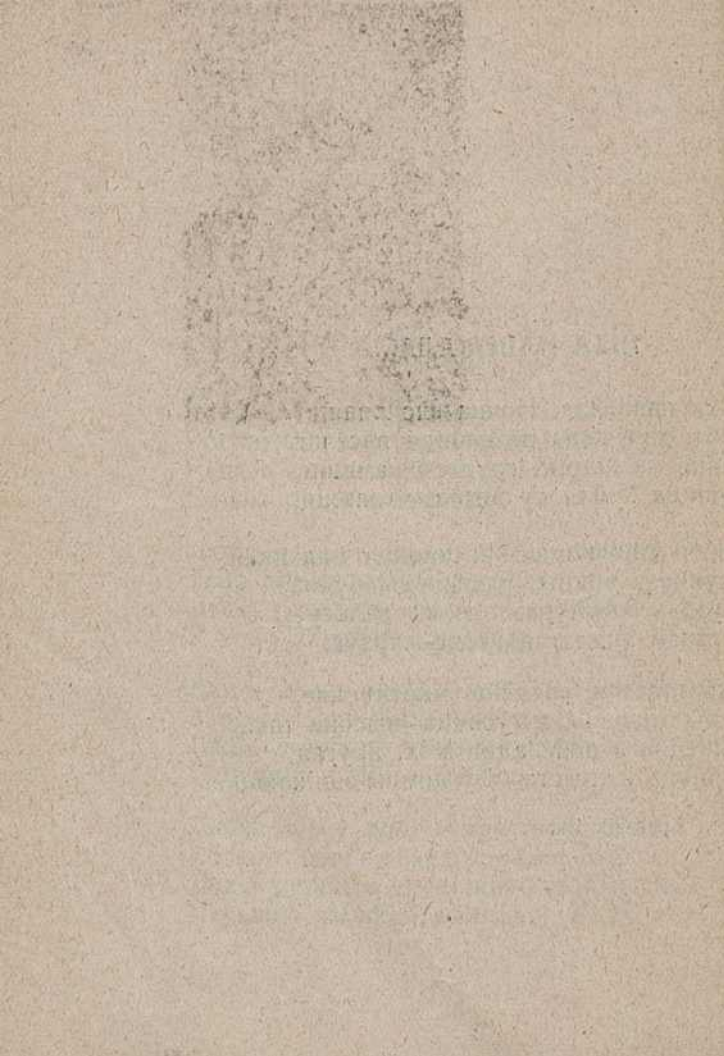
П О М Н Ю

20/X-25 г.

РАДА Я...

ЦІХА НАВОКАЛА...

Красавік 1925 г.

ПФЛЯУМБАУМ

АЙЧЫНА

2 сьнежня 1924 г.

НЯ СЬПІЦЦА УНОЧЫ...

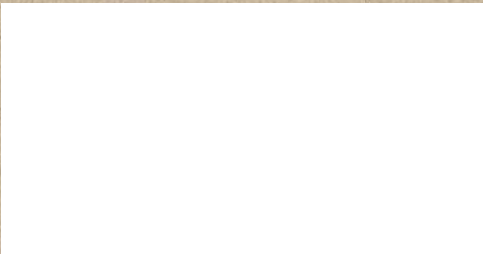
1 сакавіка 1925 г.

НАВАЛЬНІЦА

5 сакавіка 1925 г.

ЗАКРЫНІЧЫЛА СЭРЦА...

20 жніўня 1925 г.

ДОСЬВІТКАМ...

19 кастрычніка 1925 г.

БРАТУ

7 жніўня.
Новаузенск.

Я АДНА НА ДАЛЁКАЙ ЧУЖЫНЁ...

Урал. 1 жніўня 1925 г.

162130

~~179874.~~

ЗЬМЕСТ

Бандарына.

Стар.

Цэнтам дзіўным	5
• (Слаўны дзянёк...)	7
сакавіка	8
• Завіхурыла сьпевам машына	9
толькі ты	10
а ля	11
• Іе кажы	17

Вішнеўская.

Завіхрылі	21
Да дня жанчыны	23
Ноч	25
Беларусь	27
Помню	28
Рада я	30
Ціха навокала	31

Пфляумбаум.

Айчына	35
Ня сьпіцца ўночы	36
Навальніца	37
• Закрывічыла сэрца	38
Досьвіткам	41
Брату	43
Я адна на далёкай чужыне	45

Бел.

А

1964 г.

Бел. аддзеш

1993

А 140

Цана 20 кап.

Бел.
А.

B00000002 16034